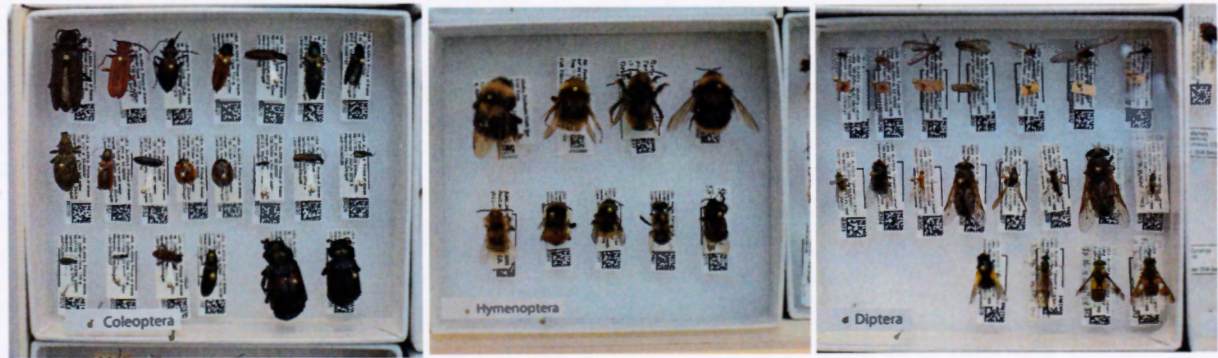

Fjärilar i Alaska

Av Inger Nennesmo

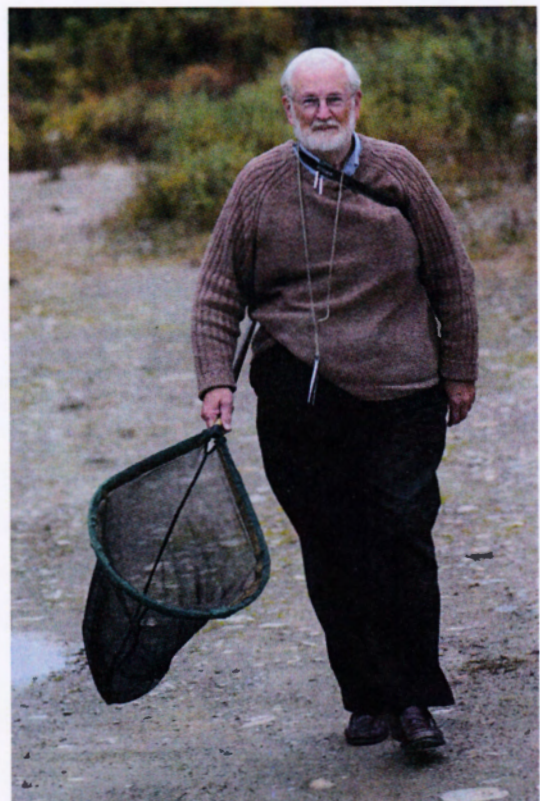
I februari 2016 vistades jag en vecka i Alaska för att titta på och fotografera norrsken. Arrangör var MWT, ett företag i Kalifornien som specialiserat sig på resor med fokus på astronomi. I Fairbanks, den näst största staden i Alaska, besökte vi "Museum of the North, University of Alaska". Där var bl.a. några lådor med preparerade insekter uppsatta på en vägg.

Vid förfrågan om dessa tipsade museipersonalen om "Butterflies of Alaska. A Field Guide" av Kenelm W. Philip (postumt) och Clifford D. Ferris. Boken hade utkommit i november 2015 och sålt slut nästan direkt. Jag lyckades dock få tag i ett av de sista exemplaren som fanns för försäljning i museibutiken. Den andra reviderade utgåvan av boken utkom redan 2016.

Kenelm Philip (1931-2014) hade kommit till Alaska 1965 för en tjänst i radioastronomi. Han var född i New York, studerade vid Yale och disputerade där i astronomi. Ända sedan barndomen var han intresserad av fjärilar. 1975 lämnade han sin tjänst för att arbeta heltid med fjärilar. Philip grundade 1970 "The Alaska Lepidoptera Survey", ett nätverk med till slut över 600 frivilliga personer runt om i delstaten som under åren hjälpte till att samla in fjärilar till honom, det blev totalt cirka 25 000. Philip samlade även fjärilar i västra Kanada och östra Ryssland. Han skapade en av världens största samlingar av arktiska fjärilar (78 240 exemplar) och tillsammans med fjärilar från andra delar av världen och en del andra insekter fanns i hans samling 127 973 exemplar år 2014. Stor del av samlingen kommer att överföras till Smithsonian (USA:s Nationalmuseum). Philip var noga med att dokumentera, ofta med foto, var han gjort sina fynd och i boken beskrivs de presenterade fjärlarnas distribution, habitat, biologi, flygperiod och diagnostiska kännetecken. Kartor visar utbredningen. Dessutom finns fältnoteringar inkluderade. Foton med framförallt preparerade fjärilar visas; hona och hane liksom ovan- och undersida. Philips sätt att preparera fjärilar beskrivs av hans kollegor som fullständigt perfekt. Insekterna placerades i helt raka rader; alla delar av fjärlskroppen, vingar, huvud, ben och antenner arrangerades så naturligt som möjligt.

Fjärilar förekommer i många vitt skilda miljöer i Alaska. Fem fjärlfamiljer har påvisats i delstaten: Hesperidae, Papilionidae, Pieridae, Lycaenidae och Nymphalidae och cirka 85 arter har dokumenterats.

Kenelm "Ken" W. Philip, Ph.D 1931 – 2014

BUTTERFLIES OF ALASKA

A Field Guide

Kenelm W. Philip (Posthumous)
Clifford D. Ferris

Butterflies of Alaska

Hesperiidae

Field notes. Males, in particular, gather at moist spots on soil or gravel where they sit on the ground or flutter a few inches above the ground level. Flight is strong, erratic, and rapid when they are disturbed.

Male V

Male D

Female V, D

Species 2 *Pyrgus centaureae freiji* (B. Warren) — Grizzled Skipper

Distribution. Known in Alaska to date from various widely separated sites as shown on the map. It is an Holarctic species, with the nominate species described from Sweden, and ranges from Scandinavia to Siberia. Examples from extreme NW Alaska may prove to be *P. c. centaureae* (Rambur).

Habitat. Generally open tundra and ridges (elevations from 1700–3200 feet).

Biology. The early stages of this butterfly are poorly known and various plants have been reported as larval hosts, including *Jaegerium*, *Rubus* and *Potentilla*. Winter hibernation is not known exactly and may be as either mature larva or pupa.

Flight period. Late June into mid-July depending upon locality and elevation.

6

Butterflies of Alaska

Nymphalidae

Species 36 *Limnitis arthemis rubrofasciata* (W. Barnes & McDunnough) — White Admiral

Distribution. Mainly east-central Alaska; additional subspecies widely distributed in Canada and the lower forty-eight states.

Habitat. Open areas in woodlands.

Biology. Hibernation as larva. Various host plants are used including lupine, cottonwood, willow and birch.

Flight period. Mid-June into August, depending upon locality and weather conditions.

Diagnostic characters. Expanse: 62 mm. The accompanying illustrations suffice.

No similar butterflies occur in Alaska. Sexes are similar.

Field notes. Males perch on leaves at the end of tree branches where they laterally bask and from which they dart out to inspect passing butterflies. Flight is rapid, but with long gliding intervals. Males puddle regularly.

Male V

Male D

Species 37 *Boloris napaei alaskensis* (W. Holland) — Alaskan Fritillary

Distribution. Over most of Alaska where surveys have been conducted, with scattered colonies in western Canada and southward in the Rocky Mountains to Wyoming. Two additional subspecies occur outside of Alaska.

Habitat. Open tundra, hillsides and ridges, from 500–900 feet in the Seward Peninsula, and to above 3000 feet elsewhere.

Biology. Hibernation as larva. *Polygomon* sp. serve as larval hosts.

Flight period. Mid-June to late July, but flight peaks in late June and early July.

Diagnostic characters. Expanse: 33 mm. Sexually dimorphic with darker females, sometimes with a bluish aspect.

The angled HW outer margin separates *napaei* from other Alaskan *Boloris*.

Field notes. Males fly rapidly close to the ground searching for the more sedentary females. Males can appear bright orange in flight.

47

Butterflies of Alaska

Nymphalidae

Male V

Male D

Female V

Female D

Species 38 *Boloris (Practosiana) eunomia denali* (Klots) — Denali Bog Fritillary

Distribution. Known in Alaska primarily from the Seward Peninsula, North Slope, and SE Interior; several additional subspecies occur across Canada and in boreal/alpine regions of the lower forty-eight states, and in the Old World.

Habitat. Bogs, bog edges and wet tundra up to 3300 feet.

Biology. Hibernation as larva. Various hosts are reported in the literature including *Jaegerium* sp., *Polygomon* sp., but the Alaskan host is unknown.

Flight period. Early June into mid-July, depending upon locality.

Diagnostic characters. Expanse: 36 mm. Sexes are similar. The only similar species with prominent silver spots on the VHW is *B. selene*, which also occurs in bogs. The VHW of *B. eunomia* lacks a row of submarginal black spots found in *selene*. The silver spots in *selene* are bright and metallic, while generally dull silver in *eunomia*.

Field notes. These butterflies fly fairly rapidly close to the ground and stop at flowers.

